

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, Het verhaal over de doortocht door de schelfzee mag niet ontbreken op onze weg naar Pasen. Het is het verhaal dat aan de oorsprong staat van het Paasfeest. Jezus herdacht de bevrijding uit Egypte in zijn laatste momenten met zijn leerlingen. Het is de joodse stam waarop ons paasfeest is geënt.

Meestal lezen we deze tekst in de Paasnacht.

Het is één van de verhalen die worden gelezen als opmaat naar het moment dat wij onze doop gedenken. Niet alleen het volk Israel ging door het water heen en vond nieuw leven. In de paasnacht gedenken we dat God ook ons redt uit nood en dood. Dat hij ook met ons een weg gaat door het water heen en dat wij als bevrijde mensen mogen leven.

De uittocht uit Egypte krijgt dankzij de doortocht door de zee op een bepaalde manier een permanent karakter. De bevrijding kan niet zomaar weer teniet gedaan worden. De Faraó kan zijn slaven niet meer opeisen en het volk kan ook niet zomaar weer terugkeren naar Egypte. Wanneer het tijdens de verdere tocht door de woestijn soms tegen valt en de mensen terug verlangen naar de vleespotten, dan is er geen weg terug. De Israëlieten moeten hun weg vervolgen als bevrijdde mensen, dat is niet alleen een feit, maar ook een opdracht.

Afgelopen dinsdag liep ik met kinderen van de openbare basisschool de Marlijn een kerkenpad. Met een groep van ongeveer 30 kinderen bezocht ik de 5 kerken in Oosterbeek en overal werd een stukje uitleg gegeven over het christelijk geloof. Opvallend was dat de kinderen in alle kerken wezen naar het doopvont en vroegen waar dat voor was. Wat vorm betreft laten de doopvonten weinig overeenkomst zien. Maar in elke kerk kregen de kinderen te horen dat bij dat doopvont ouders hun kinderen laten dopen in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Bij het doopvont in de Oude Kerk stond ik wat langer stil. De vorm van het doopvont vertelt namelijk ook een heel concreet verhaal...

over jonge mannen die hier als parachutisten landden om ons land te bevrijdden.

Om dat verhaal te benadrukken had ik een doopjurk geleend van een ouder gemeentelid. Niet zomaar een doopjurk, maar één van die doopjurken die na de oorlog zijn gemaakt van de stof van een parachute.

Op het eerste gezicht hebben de doop en de parachutisten niet zoveel met elkaar te maken. Maar toen ik aan de kinderen moest uitleggen wat dopen betekent, toen vond ik die parachute ook wel weer behulpzaam. Ik vertelde dat we bij de doop vragen aan God om zich te verbinden met het kind dat we laten dopen. En wanneer we dan na de doop de zegen uitspreken dan zeggen we eigenlijk: God zal met je mee gaan, hoe je weg ook zal gaan. Dat betekent niet dat je nooit zult vallen, maar het kan je val wel minder bedreigend maken. Misschien is het net als met een parachutist. Voor een tijdje wordt hij gedragen door zijn parachute. Vroeg of laat komt hij op de grond, daar verandert de parachute niks aan, maar zijn vallen verandert door de parachute in landen. Het contact met de grond is geen einde, maar een nieuw begin.

Tot zover het gesprek met de kinderen dat ik had bij het doopvont. Diezelfde avond deelde ik deze ervaringen met de sectiemedewerkers van de Sonnenbergh. Ik vertelde over de kinderen en het doopvont en de doopjurk en ik voegde er het verhaal aan toe van mijn hoogleraar pastoraat aan de V.U. Enkele jaren geleden verloren hij en zijn vrouw hun zoon als gevolg van een ongeluk met een parachute.

Boven de rouwadvertentie hadden zij de volgende woorden uit het tafelgebed van Huub Oosterhuis laten plaatsen: ...

en niemand valt of hij valt in uw handen;
en niemand sterft of hij leeft naar U toe.

dappere woorden van geloof

die niet het vallen ontkennen of negeren,
die niet de dood verzwijgen,
maar die in alle verdriet om het vallen en sterven
troost zoeken bij God.

Ik denk dat dat de parachute is, of de zegen, of de troost die wij onze dierbaren zo gunnen.
Dat dat de zegen is die we de dopelingen willen meegeven.

Word je een ander mens door de doop?

Misschien wel. De doop staat symbool voor de reiniging van zonden. De doop betekent dat je niet veroordeeld zult worden om alles wat er mis ging in je leven, maar dat je steeds weer opnieuw mag proberen om mens te zijn zoals je was bedoeld. Daar kun je een beter mens van worden... En het vertrouwen dat God met je mee gaat kan je helpen om ook vertrouwensvol de mensen tegemoet te treden die op je weg komen. Wie leeft vanuit vertrouwen heeft over het algemeen meer ruimte voor een ander, dan wie angstig is. De doop maakt je dus niet in één keer een ander mens, maar geeft je de mogelijkheid om steeds weer een nieuw mens te worden. Dat is wel iets anders.

Het lijkt op het discussiepunt dat Jezus met de Joden heeft even eerder in Johannes 8.

In vers 31 zegt hij: 'Wanneer u bij mijn woord blijft, bent u werkelijk mijn leerlingen. U zult de waarheid kennen, en de waarheid zal u bevrijden.' Ze zeiden: 'Wij zijn nakomelingen van Abraham en we zijn nooit iemands slaaf geweest – hoe kunt u dan zeggen dat wij bevrijd zullen worden?'

Jezus antwoordt daarop: Ik weet wel dat u nakomelingen van Abraham bent. Toch wilt U mij doden, omdat er in u geen ruimte is voor wat ik zeg.

Het wordt een wonderlijke en felle discussie met als inzet wie er dichter bij aartsvader Abraham staat.

De omstanders van Jezus leggen zichzelf en anderen erop vast. Wij zijn de nakomelingen van Abraham. Dat is ons volk, dit is onze traditie. Dit is onze plaats en tijd van leven.

Jezus ziet zichzelf in een oneindig wijdere ruimte, die van de Eeuwige. Daarin is Abraham geen historisch voldongen feit, maar iemand die geroepen werd om zich niet vast te leggen. Iemand die zich liet roepen om op weg te gaan, uit zijn veilige identiteit naar het onbekende land. Iemand die zich ook terug liet fluiten toen hij op het punt stond om het ergste te doen wat een mens kan doen.

Nu staan zijn nakomelingen op het punt om het toch te doen: een onschuldige mens doden, omdat hij te vrij omgaat met de traditie. De stenen worden al opgeraapt...

Zo hoog kan het oplopen tussen mensen die geloven in één God.

Zo erg kan het misgaan, zonder dat iemand verkeerde bedoelingen had. In de zondagsbrief stelde ik de vraag: "Wat doet de boodschap van Jezus met ons?"

Na een vluchtige lezing zou je wellicht, met alle goede bedoelingen kunnen concluderen: "Ik zou partij kiezen voor Jezus!". Een reactie die we later ook bij Petrus zien.

Maar ik denk dat Jezus iets anders van ons vraagt. Zou het niet kunnen zijn dat hij van ons vraagt om net als aartsvader Abraham onze zekerheden los te laten en gewoon maar op weg te gaan.

Om net als Abraham te vertrouwen op de Ene op je weg naar het onbekende. Geloven als denken te weten is zo gauw spelen met vuur.

Maar geloven als vertrouwen is iets anders.

Ik hoop en bid dat we dat steeds weer mogen vinden en hervinden: vertrouwen, hoop voor de toekomst en ruimte om te leven. Op die weg worden mensen niet verketterd en volken niet weggezet.

Op die weg fungeert de traditie niet als de verkeersstrepen op de weg, maar mag de traditie de olie zijn die onze lampen laat branden en onze harten warm houdt en levend.

De Joods-Christelijke erfenis is iets wat we mee dragen in ons hart als bagage voor onderweg. Als brood dat we kunnen delen met anderen, als water dat ons kracht geeft om verder te gaan. Als een licht dat ons helpt om de weg te vinden. Op die weg van vertrouwen is er Één die met

ons mee gaat: Hij die was en die is en die komen zal. Amen

Laten wij bidden tot God die mild is en barmhartig voor de mensen.
Wij danken u voor uw bevrijding, niet toen eenmaal, maar steeds weer.
Bevrijding van schuld, bevrijding van angst en onmacht,
bevrijding uit een bestaan waarin we makkelijk slaaf worden van geld, carrière,
vermaak of andere dingen. Omwille van die vrijheid bidden wij:

Om barmhartigheid onder de mensen met wie wij leven;
dat we elkaar leren vergeven en vergeten.

Om mildheid in ons oordeel over anderen;
dat we geen mensen afschrijven
omdat ze andere wegen gaan dan wij.

Om grootmoedigheid
tegenover hen die niet passen in de kaders van ons fatsoen;
dat geen mens wordt uitgestoten uit onze samenleving.

Om een eerlijke kijk op onze eigen fouten;
dat we ons niet beter achten dan onze medemensen.

Om dankbaarheid voor de voorrechten die wij genieten;
dat we niet met minachting neerzien op hen die minder geluk hebben gehad.

God van alle mensen, maak ons mild in ons oordelen
over de mensen met wie wij leven en leer ons mededogen.

Wij bidden u voor de zieken in onze gemeente, in onze families en in onze omgeving.
Wees bij hem en bij allen die ziek zijn.
Geef vertrouwen in tijden van angst en onzekerheid,
geef geduld wanneer herstel langer duurt dan ons lief is,
geef kracht om het ziek-zijn aan te kunnen
en wees bij familieleden en vrienden van zieken en chronisch zieken
en geef hen de kracht om aanwezig te zijn en niet op te branden.

In de stilte van het moment laten wij ons hart tot u spreken.

Om alles waar we zelf geen woorden voor weten,
bidden wij het gebed dat Jezus ons geleerd heeft...

Slotlied: Lied: 835: 1, 2 en 4

Wegzending en zegen (*afgesloten met gezongen 'amen'*)

Wij mogen op weg gaan met Gods zegen,
zelf gezegend om ook anderen tot zegen te zijn:

De Heer zij voor je, om je de weg te wijzen.

De Heer zij naast je, om je in de armen te sluiten
en je te beschermen tegen gevaar.

De Heer zij onder je om je op te vangen, als je dreigt te vallen.

De Heer zij in je om je te troosten als je verdrietig bent.

De Heer zij om je heen, als een beschermende muur
tegen mensen die je kwetsen

De Heer zij boven je, om je te zegenen.

Zo zegene je God, vandaag, morgen en tot in eeuwigheid.

Amen